

UPA 2014/124.1

18.03.2014

Aqqaluaq B. Egede

Uunga siunnersuut: Tuniniaanissamik nittarsaassisarneq aamma nalunaaqutsersuisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx 2014-imeersoq.

(Inuussutissarsiornermut Aatitassanullu Naalakkersuisoq)

Kalaallit oqaatsivut atorluarneqarnissaat tamanit isumaqatigiissutaasoq nalunanngilaq. Oqaatsivut pisinnaasaq tamaat atorlugu siammarniagassaapput, oqaatsinik illersuineq kulturikkullu eriagisatut kinaassuseqarnermillu ersiutaasut aamma assortuussutissaanngilaq. Oqaatsittali qitiutinneqarnissaattuut pingaartigaaq, allatut oqaaseqartunik ataqqinninnissarput, suleqateqarnissarput aamma ataqqineqarnissatsinnik taamatut ammaassinissarput.

Inuit Ataqatigiit sinnerlugit erseqqissaatigissavara tuniniaanissamik nittarsaassisarneq aamma nalunaaqutsersuisarneq pillugu siunnersuut akertinnginnatsigu. Siunnersuummik akuersinitsigut pisarnitsituut aqqutigeqqaarumavarput, - siunnersuutip akuerineqarneratigut qanoq aningaasatigut kinguneqarnissaannik misissuinissaq periarfississallugu.

Inatsisissatut siunnersuutip suliarineqarnerani pingaartillugu isiginiarneqartariaqarpoq inuussutissarsiuqartut aningaasartuutissanut takkuttusanut qanoq isumaqarnerat. Nunatsinni suliffissaaleqineq qaffasippoq, saanaartorneq ineriartorfiusuni appaseqaaq, taamaalilluni aamma aningaasarsiornikkut illoqarfiit inuussutissarsiorfiunerusut kaaviiartitaat aamma niuernikkut isertitaat sionratigorniit appasinnerullutik.

Pissutsillu taamatut inassisimaneranni misissorluagassaavoq inuussutissarsiuqartut aningaasartuutigeriigaasa qaavatigut aningaasartuutissanik nutaanik pisussaaffilernissaat ilumut piviusorsornersoq. Tamannarpiaq pillugu Inatsisartut ataatsimiitsitaliaanni sulinermi misissugassatut pingaarutilittut inassutigissavarput.

Nunatsinni siammasissumik nunaqariuseqartugut, sumiiffiillu ilaanni nioq-qutissanik pilersuineq pisariaqartitsinerlu immikkuullarissumik ingerlanneqartarpoq. Taamaattumik Inuit Ataqatigiit pingaartipparput najukkani atuisartut ataatsimiititaliaasa atorunnaarsinneqarnissaat pillugu, aammalu ulumikkut atuisut suleriaatsip ilusiligaaneratigut illersorneqarnerisa allannguiffiqineqarnissaat pillugit sumiiffinni atuisartunut tusarniaasoqarnissaa pisariaqavissutut isigaarput. Pingaartumik najukkani avinngarusimasuni tikikkuminaasinnaasunilu inuit eqqarsaatigalugit.

Tassami nittarsaassisarneq pillugu inatsisissatut siunnersuummi Atuisut Siunnersuisooqatigiivi, allatseqarfik, aamma najukkani Atuisunut ataatsimiititaliaqarneq inatsimmi peerneqassappata, tamanna pisisartut

illersugaanerannik atorunnaarsitsinissamut alloriarnerussasoq Inuit Ataqatigiinniit isumaqarpugut.

Atuisut illersorlugit sinaakktissat pilersinneqarsimasut tunngaviorpiarput, atuisut pisortanut, inuussutissarsiorfinnut aammalu politikkerinut taakku-
alu allatseqarfiinut maalaaruteqarnikkut siunnersuuteqarnikkullu allanngu-
inissamut sunniuteqarsinnaaneq periarfissaatissallugu. Atuisut pisinnaatsi-
taaffimminnik nakkutilleeqataanissamullu nukingat taamatoq illersuutaa-
soq sapanginneqassanngitsoq Inuit Ataqatigiinniit kissaatigaarput.

Atuisut siunnersuisooqatigiivisa periarfissarititai aqutugalugit, atuisut
saaffiginnissutaat ukiup ataatsip ingerlanerani pingasoriaammik amerleri-
arsimapput. Taakkunannga saaffiginnissutit quliugaangata qulingiliat ka-
laallisut saaffiginnissutaasarlutik.

Inuit Ataqatigiit isumaqataaffigaarput inatsit 1954-mi inatsit siulleg aku-
ersissutaammalli pissutsit allanngorsimaqimmata. Atuisunut inatsisip
1986-meersup aammanutartertariaqarnera isumaqataaffigaarput, - taa-
maakkaluartorlu najukkani atuisutut oqartussaaqataanerup sunniuteqar-
sinnaanerullu nukillaartinneqarnissaa, najukkanilu Atuisunut Ataatsimii-
titaliat uummarissiarortut oqalliseqataasullu allaffissornikkut Nuummiit
aalajangiivigineqartalernissaat isumaqatiginanngesaaq. Tamanna ataatsi-
miiitaliap sulinermini isiginiassagaa Inuit Ataqatigiinniit inassutigissa-
varput.

Ullumikkut atuisup pisariaqartitaanik aallaaveqartumik inatsiseqarpugut.
Inatsit nittarsaassisarneq pillugu inatsimmik taarserniarneqarpoq.
Innuttaasunit najukkanilu inuussutissarsiorfinnit aallartitaqarnissamik
piumasaqaateqanngitsumik taarserniarneqarpoq. Atuisunik siunner-
suinissamik ilisimatitsisarnissamillu piumasaqaateqanngitsumik aamma
taarserniarneqarpoq.

Atuisut illersorneqassagutta inatsisiliortariaqarpugut atuisunut illersuu-
taasumik. Najukkani atuisut qanimut sunniuteqarsinnaanerat, qanimullu
oqartussaaqataatinneqarnerat atorunnaarsinngikkaluarlugu inatsisip
nutarterneqarnissaa ataatsimiiitaliamit qulaajarneqartariaqarpoq.

Atuisut najukkaminni pisinnaatsitaaffitsik atorlugu sunniuteqarluarnerat
qaffakkiartortillugu aqutsineq qitiusumut sumiiffimmiillu avinngarusima-
sumut inissikkaanni, soorunami pitsaanerulernissaa ilimanaateqanngilaq.
Qanimut sumiiffikkaartumik suleqatigiinneq Inuit Ataqatigiinniit attanniar-
neqassasoq kissaatigaarput.

Inatsisartut inatsisissaattut siunnersuutip ataatsimiiitaliami suliarineqar-
nissaani ilanngullugu misissorneqartariaqarpoq tusarniaanermi akissuti-
gineqartut misissorluarneqarnissaat Inuit Ataqatigiinnit inassutigaaarput.
Najukkani atuisut sunniuteqataaanissaat, minnerunngitsumillu inatsitigut
illersugaanerisa sapanginneqannginnissaat kaammattuutugalugu, Inatsisis-
satut siunnersuutip Inatsisartut Inuussutissarsiornermut ataatsimiiita-
liaanut ingerlatinneqassasoq Inuit Ataqatigiinniit kaammattuutigaaarput.